

@europa 22

EEN KRITISCH EMAIL EN FAXMAGAZINE OVER EUROPA. WWW.ATEUROPA.NL VERSCHIJNT ELKE 2 WEKEN OP ZATERDAG
VERKIEZINGSEDITIE 1
1^E JAARGANG, NUMMER 22, ZATERDAG 23 MAART, 2002

VVD wil EU-landbouwhervorming in regeerakkoord

Dijkstal: 'Europese afspraken vóór uitbreiding, anders veto'

Nederland moet geen slappe knieën tonen over de voorwaarde van landbouwhervorming vóór de uitbreiding van de Europese Unie. Als hieraan niet wordt voldaan, is voor VVD-lijsttrekker Hans Dijkstal, 'een Nederlands veto de logische consequentie.'

Landbouwhervorming is een voorwaarde voor uitbreiding, zo stelde staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Dick Benschop al eind januari. Het Nederlandse kabinet vindt dat het gemeenschappelijke Europese landbouwbeleid hervormd moet worden vóór de eerste uitbreidingsronde, gepland voor 2004. Met de toetreding van nieuwe lidstaten dreigt het landbouwbeleid anders onbetaalbaar te worden. Maar hoe hard is deze eis? Volgens het weekblad *Elsevier* in ieder geval niet hard genoeg om de uitbreiding

van de EU te torpederen. Die liet dat op 25 maart op basis van een geheime kabinetsnotitie weten. Als het aan Dijkstal ligt, gebeurt dit wel. 'Wanneer de Europese Unie tot 25 lidstaten wordt uitgebreid, wordt hervorming van het landbouwbeleid onmogelijk. Dit moet dus gebeuren vóór de uitbreiding. Ik wil hier in dit stadium niet toegeven. Als het niet lukt om de landbouwsubsidies vóór 2004 te herzien, is een Nederlands veto over de uitbreiding de logische consequentie. Ik wil het liever niet op mijn geweten hebben dat Nederland de uitbreiding van de EU tegenhoudt, maar ook niet dat de uitbreiding op een financieel onverantwoorde manier doorgaat'. Dijkstal wil dat de koppeling van landbouwhervorming aan uitbreiding in een toekomstig regeerakkoord komt. 'Dit punt moet genoemd worden. Als je het hebt over financiële gelijkheid en

de Zalmnorm, is het onzinnig om de kosten van het landbouwbeleid de Europese Unie buiten beschouwing te laten.'

Vervolg pagina 6

Verkiezingseditie

@Europa volgt de verkiezingsstrijd. In de komende drie nummers reageren de partijen in de rubriek *Stelling Europa* op actuele uitspraken over Nederland en Europa. In dit nummer: Hans Dijkstal (VVD), Kars Veling (ChristenUnie) en Tjerk Westerterp (Leefbaar Nederland): PAGINA 2-3: Verder in dit nummer: PAGINA 4: Europese Zetel VN Veiligheidsraad sluit Duitse zetel uit PAGINA 5: Ton Nijhuis over Duitsland en Brussel PAGINA 6: vervolg pagina 1

De politieke ambities van een klokkenluider

Van Hulten (PvdA): Van Buitenen wil op de lijst van de Socialistische Partij

De Nederlandse klokkenluider over corruptie in de Europese Commissie, Paul van Buitenen, wil gehoord worden door de Begrotingscontrole Commissie van het Europees Parlement. Over het optreden van Van Buitenen zijn de meningen verdeeld. Mogelijk zijn de politieke ambities van Van Buitenen een reden om voor de commissie op te willen treden.

'Paul van Buitenen, de Nederlandse klokkenluider die verantwoordelijk is voor de val van de Europese Commissie Santer in 1999, staat drie jaar later weer in de schijnwerpers. Dit keer echter niet doordat hijzelf aan de bel trok, maar omdat een door

hem opgesteld rapport gelekt is. Na de val van de Commissie Santer is een protocol opgesteld over hoe Europese ambtenaren dienen te handelen op het moment dat zij tegen problemen aanlopen. In augustus 2001 gaf van Buitenen, conform dit protocol, een rapport

over fraude van 234 pagina's aan OLAF, het onafhankelijke bureau voor fraudeonderzoek in de Europese Unie, en het Directoraat Generaal voor Administratie (DG ADMIN) van de Europese Commissie.

-Vervolg op pagina 6

STELLING EUROPA

De Europese Unie in de Nederlandse verkiezingen

Zorg, onderwijs, veiligheid. Zalnorm, immigratie...Europa? Vooralsnog is het Nederlandse Europabeleid nog geen verkiezingsthema. @Europa confronteert in de aanloop naar de verkiezingen in ieder nummer een aantal partijen met stellingen over de toekomst van Nederland in de Europese Unie. Ditmaal de VVD, de ChristenUnie en Leefbaar Nederland over de uitbreiding van de EU.

‘Nederland moet een veto uitspreken over de uitbreiding van de EU als de afspraken over hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid niet zijn afgerond.

Hans Dijkstal, lijsttrekker van de VVD:

‘Als het niet lukt om de landbouwsubsidies vóór de uitbreiding in 2004 te herzien, is een Nederlandse veto over de uitbreiding de logische consequentie van het kabinetsstandpunt dat landbouwhervorming een voorwaarde is voor uitbreiding.’ *Zie artikel op pagina 1*

Kars Veling, lijsttrekker van de ChristenUnie: ‘De ChristenUnie is geen voorstander van liberalisering van de landbouw en pleit dus ook niet voor afgeronde landbouwhervormingen op het moment van uitbreiding van de Europese Unie. Een blijvende regulering van de landbouwsubsidies is noodzakelijk en het landbouwbeleid zal gefaseerd moeten worden aangepast. Het uitspreken van een veto over de uitbreiding is voor de ChristenUnie daarom uitgesloten.’

Tjerk Westerterp, buitenlandspecialist van Leefbaar Nederland: ‘Zolang het landbouwbeleid niet hervormd is kan er geen sprake zijn van uitbreiding. Er zal hierover dus een veto moeten worden uitgesproken door Nederland. Daarnaast zullen er vóór de uitbreiding institutionele hervormingen binnen de huidige Europese Unie moeten worden doorgevoerd. Uitbreiden in 2009 lijkt me realistischer dan 2004.’

‘Over de uitbreiding van de Europese Unie moet in Nederland een referendum gehouden worden’

Dijkstal: ‘De VVD vindt het referendum een slecht idee, omdat het ingaat tegen de representatieve democratie. Dit geldt dus ook voor Europese onderwerpen. Ik realiseer me dat Hans van Mierlo, de Nederlandse regeringsvertegenwoordiger in de Conventie, pleit voor meer directe democratie in de Europese Unie. Dit is voor zover ik weet geen kabinetsstandpunt.’

Veling: ‘Over de uitbreiding van de Europese Unie mag niet door middel van een referendum worden beslist. De verantwoordelijkheid voor een dergelijk groot project ligt bij de Nederlandse regering, die vanzelfsprekend gecontroleerd wordt door het parlement. Ik zou het betreuren als er door het houden van een referendum beslissingen genomen worden, die naar mijn idee in handen van de regering liggen.’

Westerterp: ‘Van een referendum over de uitbreiding zijn wij een groot voorstander. Zodra het Nederlandse parlement over het toetredingsverdrag gestemd heeft, zal de Nederlandse bevolking zich moeten kunnen uitspreken. Een referendum zal de Nederlandse onderhandelingspositie binnen de Unie alleen maar versterken.’

Vervolg Stelling Europa volgende pagina

-Vervolg Stelling Europa

‘Verdere Europese integratie moet een halt worden toegevoerd om verdere aantasting van de democratie te voorkomen.’

Dijkstal: ‘Nee. We moeten per beleidsterrein kijken wat door Brussel, en wat door de lidstaten moet worden geregeld. Over een aantal kwesties, zoals kinderopvang, zou Europa niets te zeggen moeten hebben. Dat soort zaken moeten terug naar de lidstaten. Anderzijds is het asielbeleid iets wat bij uitstek gemeenschappelijk moet worden geregeld. Dat moet dan gepaard gaan met uitgebreidere bevoegdheden voor het Europees Parlement.’

Veling: ‘In Europa wordt op een naïeve manier met de democratie omgegaan. Er wordt steeds verder geïntegreerd, met de verwachting dat de democratische controle dan vanzelf volgt. In de praktijk is dit niet het geval. Er mogen vanaf nu geen bevoegdheden naar Brussel overgeheveld worden voordat de democratische controle geregeld is. Ook moet er een sterke opwaardering van de rol van de nationale parlementen binnen het Europese besluitvormingsproces plaatsvinden.’

Westerterp: ‘Als de Europese Unie op deze weg doorgaat zal de democratie worden uitgehouden. Ik pleit daarom voor meer wetgevende bevoegdheden voor het Europees Parlement. Er zal echter wel een einde moeten komen aan de geldverslindende praktijken van het Parlement. Daarnaast zullen de nationale parlementen meer ingeschakeld moeten worden door zitting te nemen in een Europese Senaat.’

‘De Nederlandse cultuur wordt aangetast door verdergaande Europese integratie’

Dijkstal: ‘Daar ben ik het niet mee eens. Het is wel zo dat het Nederlandse taalgebied door grotere taalgebieden *overruled* wordt, maar dit is grotendeels onze eigen schuld. Mede vanuit de ICT-sector worden steeds meer Engelse woorden in het Nederlands geïntroduceerd. De Nederlandse overheid kan via publiekprivate samenwerking meer doen om de Nederlandse cultuur te beschermen.’

Veling: ‘De specifiek Nederlandse cultuur van “verscheidenheid in gemeenschappen”, wat vroeger “verzuiling” heette, is een gedachtegoed dat door verdergaande Europese regelgeving in het nauw kan worden gedreven. Dit zal verzet opleveren vanuit de bevolking en “Europa” in een zwart daglicht stellen. Het subsidiariteitsbeginsel, waarbij beleid op het laagst mogelijke niveau bepaald dient te worden, staat bij ons hoog in het vaandel. Voor het behoud van de nationale culturele identiteit moet dit principe gehandhaafd worden. De Europese regelgeving mag zich daarom zo min mogelijk bezighouden met alles wat op nationaal en lokaal niveau geregeld kan worden.’

Westerterp: ‘De Europese Unie bemoeit zich nu te veel met zaken waarvan de verantwoordelijkheid bij de lokale of nationale overheden dient te liggen. Als een stad door Europese regelgeving haar eigen voetbalclub niet eens financieel te hulp mag schieten zal de weerzin tegen Europa in de hand worden gespeeld. Hetzelfde geldt voor het behoud van regionale tradities, zoals het rapen van kievietseieren in Friesland, die door de huidige Europese regelgeving het gevaar lopen verboden te worden.’

COLOFON: @europa is een opiniërend fax- en emailmagazine over Europa. De redactie stelt zich ten doel het debat over de toekomst van Europa te stimuleren. @europa verschijnt om de twee weken op zaterdag en wordt gemaakt door een onafhankelijke redactie. @europa wordt mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

REDACTIE: Mark Beunderman, Esther Gaarlandt, Vanessa Lamsvelt, Martin Mevius, Jan Middendorp, Sara Muller.

REDACTIEADRES: @europa, Noordermarkt 5, 1015 MV, Amsterdam, Nederland telefoon: 020-7990960, fax: 020-7990969

AANMELDEN:

Aanmelden voor een gratis mailabonnement kan op www.ateuropa.nl (link aanmelden)

Europese zetel VN-Veiligheidsraad twistpunt conventie

Geen plaats voor Duitse zetel in voorstel Benschop

Een Europese zetel in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties in ruil voor die van Groot-Brittannië en Frankrijk wordt een van de twistpunten in de Europese conventie. De Britse afgevaardigden zijn tegen. Mocht het voorstel werkelijkheid worden, dan ligt de Duitse droom van een eigen zetel aan diggelen.

Staatssecretaris Benschop van Europese Zaken wil een Europese permanente zetel in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. Frankrijk en Groot-Brittannië moeten hun eigen zetels dan inleveren. Nederland zal dit voorstellen in de Europese conventie over de toekomst van Europa. Benschop: 'Met één Europese zetel in de veiligheidsraad zal Europa krachtiger, eenduidiger kunnen optreden. Dat is het logisch gevolg van het werken aan één gezamenlijk Europees buitenlands beleid.' Voormalig Europees Commissaris Europese Integratie Frans Andriessen noemt het 'een heel goed idee'. 'De samenstelling van de Veiligheidsraad beantwoordt niet meer aan de politieke realiteit in de wereld.'

Volgens Benschop zal één Europese zetel meer invloed hebben dan twee zetels van afzonderlijke lidstaten. Alain Lamassoure, Europees parlements lid voor de christen-democratische Europese Volkspartij en Frans lid van de conventie, beaamt dit. 'Welke invloed heeft Frankrijk dankzij haar lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad? Geen enkele. Als we onze rechten samenvoegen kunnen we effectiever opereren'. Brits Conservatief Europarlementariër en conventielid Timothy Kirkhope, spreekt hem tegen: 'De kracht van Europa komt van de staten afzonderlijk, met één zetel zal Europese invloed afnemen. De laatste EU-initiatieven in het Midden-Oosten zijn mislukt. Landen als Groot-

Brittannië en Frankrijk hebben alleen al om historische redenen meer invloed in de regio.' Kirkhope is dan ook tegen het voorstel van Benschop. 'De Veiligheidsraad moet slagvaardig op kunnen treden. Europa is daar te onzeker voor.' Hij verwacht dat zijn landgenoten in de conventie het ook zullen afwijzen. 'Het is niet zo dat de Britten als één blok opereren, maar ik denk dat ze hier allemaal tegen zullen zijn.'

Het voorstel valt samen met een al langer durende discussie over de hervorming van de Veiligheidsraad. Landen als Brazilië, Japan en India zouden ook recht hebben op een permanente zetel. Joschka Fischer, Duits minister van Buitenlandse Zaken heeft al eens door laten schemeren een zetel te willen voor Duitsland. Benschop wil geen Duitse zetel: 'Dat wil de rest van de wereld niet. Bovendien verliest Europa aan legitimiteit als het meer Europese zetels gaat opeisen.' Hij wordt ondersteunt door Lamassoure: 'Een Duitse zetel is absurd. Dat gaat recht in tegen de gedachte van een gemeenschappelijk Europees beleid.' Kirkhope ziet echter wel mogelijkheden voor een Duitse zetel: 'Ik wil niet specifiek zeggen hoe de Veiligheidsraad hervormd kan worden, maar ik zou er zeker meer Duitse invloed willen zien.'

De vraag is wel hoeveel kans van slagen het voorstel heeft. Frankrijk en Groot-Brittannië zullen niet zomaar hun zetels vrijwillig opgeven. Lamassoure: 'In

Frankrijk wordt een verkiezingsstrijd gestreden, dus het antwoord is nu waarschijnlijk "nee"'. Ook is er nog niet sprake van een gezamenlijk Europees beleid, een absolute voorwaarde om met één stem in de Veiligheidsraad te kunnen spreken. Kirkhope: 'Het loopt daarop vooruit, en is daarom niet echt te verwezenlijken.' Andriessen weerspreekt hem. 'Het is een kip-en-ei probleem. Dat beleid is er nog niet, omdat twee lidstaten een aparte status hebben.' Benschop denkt dat de coördinatie van het Europese buitenlandse beleid wel de juiste kant opgaat. 'Er is nu een enorm verschil met tien jaar geleden. Joegoslavië was de grootste crisis van het afgelopen decennium. In het begin opereerde iedereen afzonderlijk, maar nu is er sprake van een eenduidig Europees beleid.' Hij is er zich van bewust dat het idee op veel weerstand zal stuiten. 'Ik twijfel eraan of het in de conventie erdoor komt. Ik hoop wel dat het een rol zal spelen in de discussie, zodat voor de lange termijn iets opgezet wordt.' Andriessen is optimistischer: 'Het zal niet met een zeer grote meerderheid worden aanvaard, maar maakt zeer zeker kans in de conventie aangenomen te worden. Het is minder zeker dat de afsluitende Intergouvernementele Conferentie (IGC) het advies zal overnemen.' Voor de langere duur heeft Benschop meer hoop. 'We moeten het idee blijven bespreken. De logica gaat dan vanzelf zijn werk doen.'

‘Duitsland verdedigt de eigen identiteit’

Ton Nijhuis over Schröder’s conflict met de Europese Commissie

Op opvallend harde wijze kwam de Duitse bondskanselier Schröder de afgelopen weken in aanvaring met de Europese Commissie. Is het afgelopen met de Europese oriëntatie van de Bondsrepubliek? Ton Nijhuis, wetenschappelijk directeur van het Duitsland Instituut Amsterdam, denkt van niet.

Naar aanleiding van de door de Europese Commissie voorgestelde richtlijn over bedrijfsovernames ontstonden spanningen tussen Brussel en Berlijn. Daarbij zou een Duitse wet die de autofabrikant Volkswagen beschermt tegen vijandige overnames overboord moeten. Ook bestaan meningsverschillen over de Duitse staatssteun aan bedrijven in Oost-Duitsland. In februari had de Duitse regering al weten te voorkomen dat de ‘blauwe brief’ van de Commissie vanwege het te hoge Duitse begrotingstekort verstuurd werd. Schröder beschuldigde de Commissie er begin maart van ‘eenzijdig’ op te treden en ‘geen enkel gevoel te hebben’ voor de specifiek Duitse economische omstandigheden. Schröder werd er op zijn beurt beschuldigd een anti-Europese machtspolitiek te bedrijven. Nijhuis vindt dit ‘onzin’. ‘Schröder heeft in de Europese toekomstvisie die hij april vorig jaar publiceerde al aangegeven een herverdeling van competenties tussen de EU en haar lidstaten te wensen. Op het gebied van buitenlandse politiek en defensie (de tweede pijler) en binnenlandse zaken en justitie (de derde pijler) streeft Schröder een verregaande europeanisering na. Maar in de eerste pijler, die van de gemeenschappelijke interne markt, wil hij minder bemoeienis van de Commissie. De bondskanselier vindt dat recht moet worden gedaan aan de specifieke economische ordening van de lidstaten. Wat dit betreft heeft hij de afgelopen weken een consequente opstelling gekozen.’

Morrelen aan de eerste pijler

Nijhuis noemt Schröder’s ‘morrelen aan de eerste pijler’ een ‘cesuur’ met de periode- Helmut Kohl. ‘Kohl profileerde zich vooral als Europees staatsman en was niet geïnteresseerd in economie. Schröder daarentegen is gekozen vanwege zijn belofte de werkloosheid aan te pakken en weet dat hij daarop afgerekend wordt. Hij voelt zich in het voeren van een actieve industriepolitiek gehinderd door de Europese Commissie.’ Dat Duitsland juist op economisch gebied meer zelf voor het zeggen wil hebben, is volgens Nijhuis begrijpelijk. ‘Duitsland heeft door de eenwording specifieke problemen en is meer dan andere Europese landen een industrienatie. Waar Frankrijk geneigd is zich cultureel af te sluiten en economisch open te stellen voor internationalisering, geldt voor Duitsland het omgekeerde. Het Rijnlandse economische model met zijn sociale markteconomie is voor het naoorlogse Duitsland, dat niet met trots op het nationale verleden kon terugkijken, een soort identiteitsdrager geworden.’ Nijhuis wijst erop dat het in Duitsland, dat het de laatste jaren economisch slechter doet dan de rest van Europa, ‘niet slecht genoeg gaat om te kiezen voor verregaande liberalisering’. Daarom stelt Duitsland zich verdedigend op ten opzichte van de Europese Commissie, die het te grote staatsinterventionisme in de Duitse economie aan de kaak stelt. ‘Duitsland is tevreden. Hoewel de werkloosheid hoog is, gaat het met de industrie eigenlijk heel goed, waardoor de vakbonden hoge looneisen kunnen stellen. Van

massaontslagen, zoals die in de jaren tachtig in Nederland de noodzaak tot ingrijpende hervormingen bewerkstelligden, is in Duitsland geen sprake.’

Ferme taal

Daarnaast is volgens Nijhuis ook de ‘toon’ van de Duitse regering veranderd. ‘Lange tijd was het in Duitsland taboe om expliciet over nationale belangen te spreken. Dit werd verpakt in opmerkingen over Europese of universele waarden en doelstellingen. Schröder heeft daar verandering in gebracht. Maar Schröder’s ferme taal moet niet worden overdreven. In Engeland en Frankrijk is het voor politici altijd al normaal geweest het nationale belang expliciet te benoemen.’ Harde retoriek in Duitsland over Europa blijft in de optiek van Nijhuis aan grenzen gebonden. ‘Dreigende taal over het vetoën van de uitbreiding, zoals recentelijk in Nederland klinkt, zou gezien de Duitse geschiedenis en de historische betekenis van de uitbreiding onmogelijk zijn.’ Nijhuis verwacht dat er voor de Duitse Europese politiek niet zoveel zal veranderen als het roer na de Duitse verkiezingen in september zal worden overgenomen door de CDU-kandidaat-kanselier Edmund Stoiber. ‘De conservatief Stoiber is net zo’n sterke verdediger van het Rijnlandse economische model als de sociaal-democraat Schröder. Stoiber heeft in het verleden als Beierse minister-president weliswaar een eurosceptische houding ingenomen, maar net als bij iemand als Bolkestein zal dit veranderen wanneer hij een andere verantwoordelijkheid krijgt.’

- Vervolg pagina 1-

- Landbouw en uitbreiding-

Joop Atsma, Tweede Kamerlid voor het CDA, is sceptisch. 'De veto-strategie is volstrekt onhoudbaar. Dit lijkt wel een heel dappere toon, maar die is vooral bedoeld voor het Nederlandse electoraat. Het kabinet kan een veto uiteindelijk niet waarmaken. Ik heb Nederland in het verleden in ieder geval nog nooit zoiets 'moedigs' zien doen.' Ook Paul Brenton, onderzoeker voor het Center for European Policy Studies in Brussel, denkt dat Den Haag uiteindelijk geen consequenties zal trekken. 'Als je dreigt met een veto, moet je ook bereid zijn het te gebruiken. Maar veto over de uitbreiding betekent wel volstrekte isolatie van Nederland in de Europese Unie. Het gaat hier om een van de

belangrijkste politieke projecten van het moment. Ik denk dat men een veto over de uitbreiding in Den Haag daarom uiteindelijk niet aandurft.' Atsma steunt het kabinet in het streven naar hervorming vóór uitbreiding, maar denkt dat dit niet zal lukken. 'De zuidelijke lidstaten, inclusief Frankrijk, hebben groot belang bij de huidige landbouwsubsidies. Zij zullen herziening hiervan koste wat kost verhinderen.' Matthias Weisheit, landbouwwoordvoerder van de SPD in de Duitse Bondsdag, is optimistischer. 'Het zal allicht gunstiger zijn voor nettobetalers aan de Unie als Nederland en Duitsland als de Franse verkiezingen in april achter de rug zijn. De Franse socialisten, met wie de SPD veel contact heeft, vertellen mij dat er met Frankrijk na de

verkiezingen best zaken kunnen worden gedaan. Spanje en Portugal zullen zeker ook dwarsliggen, maar er bestaat wel speelruimte in de onderhandelingen. Deze landen hechten uiteindelijk meer belang aan de EU-structuurfondsen dan aan de landbouwsubsidies.' Brenton wijst op een ander sterk argument vóór snelle hervorming van de landbouw dat door de nettobetalers gebruikt kan worden. 'De EU heeft aangegeven in 2005 tot een akkoord over landbouw te willen komen in de Wereld Handels Organisatie, en daarvoor moeten de EU-subsidies sowieso op de schop. Zeker omdat het in dit kader gaat om kansen voor de Derde Wereld, een thema waarop de EU zich in de laatste tijd nogal geprofileerd heeft.'

- Vervolg pagina 1-

- klokkenluider-

OLAF onderzocht alle aantijgingen en concludeerde dat elf kwesties nader onderzoek of doorverwezen naar justitie moeten worden. In maart 2002 werd het onderzoek van OLAF, inclusief het rapport van Van Buitenen, gelekt door onbekenden. Paul van Buitenen wil nu door de Begrotingscontrole Commissie van het Europees Parlement gehoord worden over de gelekte documenten. Deze commissie komt op 15 April met een besluit of hij gehoord kan worden.

Michiel van Hulst, Europarlementariër voor de PvdA en lid van de Begrotingscontrole Commissie, is geen voorstander van een optreden van Van Buitenen voor de commissie op dit moment. 'Sinds 1999 gelden nieuwe, betere procedures voor onderzoek naar fraude. Tot nu toe werken die prima. Ik ben blij dat Van Buitenen eindelijk serieus wordt genomen. Maar Van Buitenen moet, net als iedereen, de onderzoeken die lopen bij OLAF en DG ADMIN afwachten. Die lopen pas net en als de aantijgingen van Van Buitenen uitlekken, kunnen die

onderzoeken daarmee ondermijnd worden. Bovendien zou het kunnen leiden tot schadeclaims van mensen wiens naam genoemd wordt in het rapport van Van Buitenen, zeker als later zou blijken dat hen geen blaam treft. Hij moet geduld hebben en afwachten'. Bart Staes, Belgische Europarlementariër voor de Volksunie en lid van de Begrotingscontrole Commissie, deelt de mening van Van Hulst niet. 'In de afgelopen vergadering van de commissie heb ik voorgesteld dat Van Buitenen moet komen spreken. Ik waardeer zijn actie en hij heeft het helemaal conform het protocol uitgevoerd.' Niet iedereen is positief over Van Buitenen. Dieter Frisch van het onderzoeksbureau over corruptie *Transparency International* zegt: 'mijn persoonlijke oordeel is erg negatief. Hij zou beter naar een psychiater kunnen gaan!' Staes: 'Er wordt denigrerend gedaan over de actie van Van Buitenen en hij wordt uitgemaakt voor "halve gek" en "persgeil".' Dat is niet zo. Van Buitenen heeft de klokkenluiderregeling perfect gevolgd en deze actie heeft zelfs tot tenminste elf gevallen geleid die aan justitie worden voorgelegd. Van Buitenen

speelt geen spel, zoals velen zeggen, en hij moet een kans krijgen om door de commissie gehoord te worden.' Een bijkomende reden voor het optreden van Van Buitenen zouden zijn politieke ambities kunnen zijn. Michiel van Hulst beaamt dat corruptiebestrijding wellicht niet de enige drijfveer is van Van Buitenen. 'Van Buitenen heeft mij vorig jaar te kennen gegeven dat hij lid is geworden van de Socialistische Partij (SP) en zich kandidaat wil stellen voor de lijst van het Europees Parlement in 2004. Er staan dus mogelijk ook andere belangen op het spel.' Joost Lagendijk, Groen Links Europarlementariër, bevestigt de politieke ambities van Van Buitenen. 'Hij heeft mij verteld dat hij zich kandidaat wilde stellen als Europarlementariër voor de lijst van de SP, of eventueel een eigen lijst op wilde zetten.' Bart Staes: 'Ik vind dat een belachelijk argument van Michiel van Hulst. Het is onzinnig te denken dat Paul van Buitenen bezig is zijn verkiezingscampagne in 2004 voor te bereiden met deze actie. Dat is nog zo ver weg.' De SP laat in reactie weten dat de lijst pas in 2004 bekend zal worden gemaakt.